Svaťácký zpravodaj

2020 - 2021

Ročník 6/7

Číslo 4

KRÁSNÉ VÁNOČNÍ SVÁTKY A

HODNĚ ZDRAVÍ A ŠTĚSTÍ V ROCE 2021

Obsah

- Úvodní slovo starostky
- Zprávy z úřadu
- Výpisy z usnesení ZO
- Naši jubilant
- Nový občánci
- Z kroniky obce Újezd u Svatého Kříže
- Vánoční recepty
- Fotogalerie
- Křížovka

Mávnutím proutku
zamrzla krajina,
v křišťálu uvězněn
podzimní svět
Zkrášlená chvíle - vše
právě usíná,
spadané listí se přestalo
chvět.

Vážení spoluobčané,

Než jsme se stačili pořádně rozhlédnout v roce 2020, už nám klepe na dveře další.
Letošní rok bych nazvala po vzoru rozmarného léta poněkud nešťastným.
Letošní rok byl slovy klasika Důra z filmu Již od jara řešíme nemoc, jako ve špatném americkém filmu. Nikdy jsme nevěřili, že by se mohlo něco podobného stát. Spousta lidí onemocnělo, hodně lidí zemřelo, další lidé se z nemoci dlouho dostávají.
Proto mi dovolte, abych Vás všechny oslovila ve svém vánočním poselství:

„Přeji si, abychom se vyvarovali zbytečných sporů a závisti, které nevedou k ničemu dobrému.

Pojďme si užívat vše, co nám život přináší, co máme rádi. Užívat si svoji rodinu, přátele i svoji práci.“

Je konec roku a měli bychom hodnotit. Ohlédnout se musíme všichni za tím, co se každému z nás podařilo v osobním i profesním životě. Jestli se předsevzetí daná
před rokem nestala jen pouhou frází a nezůstal jen pocit prázdnoty. Ono se
ne vždy daří plnit plánované věci, ale musíme mít pocit, že jsme udělali maximum.
Pak budeme mít možnost na daný problém navázat a dovést ho do zdárného konce.
A někdy k těm úspěchům stačí opravdu málo. Životní štěstí se skládá z malých, někdy skoro bezvýznamných, věcí, které dovedeme docenit až mnohem později.
Ale blíží se vánoční čas. Splňme si tajná přání a navoďme krásnou atmosféru Vánoc a posledních dnů v roce.
Nelze si přát více, než abychom se za rok opět mohli potkat v tomto předvánočním čase, podat si ruce a popřát si šťastný a veselý….
Vždyť vše není jen o práci a uspěchaném životě, kde se jeden s druhým míjíme.
Všechno má svůj čas. Nyní nastává ten správný čas pohody a odpočinku po celoroční práci, i když letos v trochu jiném režimu.
Přeji Vám, abyste vánoční svátky a nový rok prožili bez stresů a ve zdraví. Aby Vám odměnou za Vaše snažení připravit krásnou vánoční atmosféru byly úsměvy Vašich blízkých a u rozzářeného stromečku byly jen rozzářené oči našich dětí.

Přeji Vám do nového roku 2021 mnoho štěstí, zdraví,
lásky a úspěchů
jak v pracovním, tak soukromém životě.

Alena Manková, starostka obce

Zprávy z úřadu

- V neděli 29.11.2020 se rozzáří v parku a u obecního úřadu vánoční strom. Adventní rozjímání bude letos jiné, jako vše v letošním roce. V 18:00 se rozsvítí stromy a zazní z obecního rozhlasu vánoční písně, koledy a krátké přání pro všechny spoluobčany.

- Na poště a v obchodě si můžete zakoupit **Benefiční kalendář** na podporu psího útulku v Němčovicích.
  Cena kalendáře je 300,- Kč.
  Pomozte k financování útulku a tím i zabezpečení péče o pejsky. Děkujeme!

- **Elektronické dálniční známky:** od 1.12.2020 je možnost zakoupit elektronické dálniční známky na Poště Partner v Újezdu u Svatého Kříže.

- **Autobusová doprava:** od 14. listopadu dochází k omezení dalších spojů autobusové dopravy. Zpravidla to jsou podvečerní spoje v pracovní dny, případně víkendové spoje. Rušeny byly ty spoje, které mají aktuálně nulovou vytíženost. Přehled zrušených linek, resp. spojů naleznete zde: https://www.idpk.cz/cz/mimoradne-omezeni-dopravy-od-14-11-2020/
  .Netýká se spojů v naší obci.

- **Upozornění** – stání na chodníku je bráno jako přestupek proti pravidlům: „Stání vozidlem na chodníku povoleno není a jedná se tak o přestupek podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.“
  Opakovaně se nám stává, že lidé parkuji přímo na poklopu vpustí, který je dimenzován na chodce a ne na auta. Poklopy následně praskají a představují velké nebezpečí pro chodce. V současné době musíme vyměnit dva poklopy, což představuje nemalé finanční prostředky. Prosím proto všechny spoluobčany, aby chránili náš obecní majetek tím, že na chodníku nebudou parkovat a budou upozorňovat na tuto situaci i návštěvníky obce.

- **Stezka na Bohemii**

  Na konci měsíce října byla dokončena stezka na Bohemii, která navazuje na obecní chodníky. Poslední fází byla úprava povrchu mlatem (cestičky v parku). Nyní již může stezka sloužit pro spoluobčany Bohemie k bezpečné chůzi kolem silnice. Na jaře zde budou osazeny dřevěné kůly s lanem v návaznosti na park a rybníček a jako ochrana stezky před parkujícími auty.

Čistý les

- Díky myslivcům ze sdružení Rádná, máme opět čistý kousek lesa při cestě na Radnice. Řadu let zde bylo uskladněno 450 pneumatik a majitel se k nim neznal. Po vypátrání telefonního čísla jsme se dohodli, že pneumatiky odvezeme na skládku a majiteli vyfakturujeme.

Kaplička: v současné době probíhá rekonstrukce kapličky. Vzhledem k tomu, že se jedná o kulturní památku, vše se konzultuje s památkáři. Byla vyměněna střešní krytina, opraveny stěny, vyměněna dlažba kolem kapličky za žulové kostky a osazení původních dřevěných mříží. Celá kaplička bude osvícena.

Jak šel rok 2020

Letošní rok byl od počátku jiný.

V únoru řádila v naší obci vichřice a to doslova. Nejdříve porazila stromy v lese, ty spadly na oplocení vodárny. Další vichřice řádila za týden. S klidným svědomím můžu říct, bylo to malé tornádo. Vzalo střechu na soukromém domě, která rotovala nad silnicí až spadla na dům a přilehlou zahradu naproti. Jabloně při silnici na Radnice byly vytrženy ze země a stejný pás vzal stromy v parku. Jeden úplně zlomil a další nenávratně poškodil. Z úst znalce, kterého jsme přizvali, jsme slyšeli, co jsme slyšet nechtěli. Stromy jsou ve špatném stavu a bylo by dobré je pokácet. Ohrožují životy a majetek lidí. Po poražení stromů vyšla pravda najevo. Stromy byly duté a tři z nich vyztužené železem.

Když jsme vloni, 25.12. byli upozorněni na špatnou funkci ČOV a začali připravovat podklady pro rekonstrukci, připravili jsme harmonogram prací, vypsali výběrové řízení, vybrali firmu (mimochodem z Ostravy, kde na jaře bylo největší ohnisko nákazy Covid-19 a smlouvu jsme podepisovali v rukavicích a rouškách), naráz se vše zastavilo. Nikdo nevěděl na jak dlouho. Firma ČKV zadala do výroby komponenty na ČOV a bohužel výrobce byl nucený uzavřít provoz. Firma ČKV vykopala a položila nové přívodní roury k ČOV a čekala na další práce. Vypumpování ČOV odbornou firmou a ekologická likvidace obsahu čističky. Bohužel auto, jediné široko daleko je v opravě, která bude trvat minimálně 14 dnů. V průběhu večera a noci shánění jiného, podmínka byla smlouva na ekologické zlikvidování odpadu. Díky všem kontaktům, v poledne auto stálo u ČOV a plnilo náš úkol. Mezitím jsme udělali uzavřený okruh vypouštění kanalizace a odčerpávání. Dalším problémem bylo dno nádrže. Protože neexistují přesné plány ČOV, překvapila nás nerovnost dna, bylo křivé a tak se muselo vše vyrovnávat, betonovat podle vodováhy. A tím další zdržení. Do toho přišlo období dešťů. Ano, i příroda se proti nám spikla. Pracovníci nemohli v tomto počasí pracovat, protože bylo třeba svářet a pracovat uvnitř nádrže. Další týden zdržení. Radost v této době nám udělala přidělená dotace z havarijního fondu PK v hodnotě 800 000,- Kč. Opravdu velkou radost, protože to byla jedna z největších dotací, kterou PK udělil. A tak čekání bylo o něco veselejší.
Konečně nastal den, kdy byla ČOV zrekonstruována a nám spadl velký kámen ze srdce. Čistička se začala naplňovat. Když zazvonil telefon s číslem ředitele ČKV, čekala jsem vše, jen ne větu: „Paní starostko, někde nám to propouští!“ Tak nanovo! Hledat firmu, která vzniklý problém dovede vyřešit. A zase zafungovaly kontakty na ty správné lidi. Pan Fencl, který nám zajišťuje stavební dozor v obci, sehnal firmu, která okamžitě přijela a problém byl do týdne vyřešen. Hotovo, vše funguje jak má.

Z čističky vytéká voda jak křišťál a všechny rozbory jsou v souladu s platnou legislativou.
Z úplně jiného soudku byla příprava muzea. To bylo nádherné období i když v područí koronaviru. O tom píšu v článku k otevření muzea.
Dalším úkolem byla stezka na Bohemii, která má návaznost na chodníky v obci. Domluvit se soukromou majitelkou posunutí hradby a tím zabrání části její zahrady bylo to nejmenší. Když se po všech peripetií stezka dokončila, zjistili jsme, že na ní parkují auta a kamiony. Spoluobčané z Bohemie nemohli projít. Osadili jsme proto

patníky a příští rok zde budou umístěné kůly s lanem, které jsou také v parku a lavička.
Naplánována byla rekonstrukce kapličky a opět problém jménem koronavir. Pan Kučera, který kapličku rekonstruuje, měl naplánováno spoustu zakázek, které se díky Covidu posunuly. Ale vše se domluvilo k oboustranné spokojenosti a kaplička, která je pod kontrolou památkářů, dostává finální podobu.
Protože je letošní rok opravdu deštivý, vytéká voda z lesa a tvoří řeku, která vymílá koryto v silnici a bere s sebou písek, drobný štěrk a bláto. Vše vtéká do kanalizace, která je neustále ucpaná. Proto jsme upravili rybníček, udělali odvodnění a vodu svedly právě do tohoto rybníčku u hájovny. Ještě nás trápí lesní cesta k vodojemu, která je rozježděná a tedy špatný přístup k vodojemu. Vše je v řešení a cesta bude opravena.
Možná někoho udivilo vyřezávání náletu v blízkosti parkoviště u hřiště. V rámci bezpečné vzdálenosti od drátů, firma ČEZ vyřezala keře a stromy a tím vzniklo nehezké a neupravené zákoutí. Proto jsme se rozhodli, že dokončíme vyřezání a celé prostranství využijeme a upravíme. Ale to již je plán na příští rok.
Rok 2020 končí, budeme na něj vzpomínat jako na rok Covidu. Rok, kdy nic nešlo tak, jak má. Přesto jsme se s tím poprali a splnili vše, co jsme si v loňském roce předsevzali.

Hlavní plány na příští rok

1. Rekonstrukce požární nádrže – závisí na získání dotace
2. Rekonstrukce schodiště na sál s opravou střechy
3. Zadání studie na rekonstrukci obecního úřadu s výstavbou bytu
4. Příprava na rekonstrukci místní komunikace v „Bráně“
5. Dokončení informačních tabulí – Svaťácká stezka (rybníček, Bohemie, park, hájovna)
6. Pořízení elektronické úřední desky
7. Úprava zeleně u pomníku padlých
8. Úprava prostranství u ČOV

Naše plány jsou podmíněny získáním dotací z PSOV PK a národních dotací.

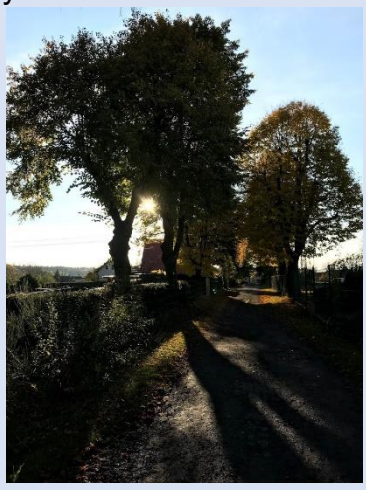

Výpis z usnesení z veřejného zasedání zastupitelstva obce

Újezd u Svatého Kříže,

konaného dne 9.10. 2020 od 19:00 hodin.

Usnesení č.35/2020

Zastupitelstvo obce Újezd u Svatého Kříže pověřilo zapisovatelem p. Adélu Pouznarovou a určuje ověřovateli zápisu p. T. Pivoňku a p. M. Řežábka

Usnesení č. 36/2020

Zastupitelstvo obce Újezd u Svatého Kříže schvaluje program veřejného zasedání v upraveném a v rozšířeném znění.

Program:

1. Zahájení, schválení zapisovatele, ověřovatele zápisu
2. Schválení programu
3. Kontrola usnesení
4. Zpráva starostky
5. Delegování přísedící okresního soudu
6. Žádost o změnu stočného
7. Rozpočtové opatření
8. KoPÚ – Plán společných zařízení
9. Oprava vodovodní přípojky
10. Mobilní aplikace V obraze pro Újezd u Svatého Kříže
11. Usnesení
12. Diskuse
13. Závěr

Usnesení č. 37/2020

Zastupitelstvo obce Újezd u Svatého Kříže schvaluje přísedící Okresního soudu v Rokycanech paní Jindru Liškovou

Usnesení č. 38/2020

Zastupitelstvo obce Újezd u Svatého Kříže neschvaluje změnu stočného pro soukromého zemědělce

Usnesení č.39/2020

Zastupitelstvo obce Újezd u Svatého Kříže změna rozpočtu č. 1/2020

Usnesení č. 40/2020

Zastupitelstvo obce Újezd u Svatého Kříže schvaluje aktualizaci Plánu společných zařízení a pověřuje starostku podpisem.

Usnesení č. 41/2020

Zastupitelstvo obce Újezd u Svatého Kříže schvaluje opravu vodovodní přípojky u č.p. 91

Usnesení č. 42/2020

Zastupitelstvo obce Újezd u Svatého Kříže schvaluje pořízení mobilní aplikace V obraze pro Újezd u Svatého Kříže

Alena Manková, starostka obce

NARODILI SE:

ALŽBĚTKA VOLFOVÁ

Alžbětka se narodila v září 2020 mamince Jitce a tatínkovi Davidovi. Doma na ni čekala sestřička Jenny.

Přejeme celé rodině mnoho krásných společných okamžiků, hodně lásky a zdraví.

NAŠI JUBILANTI

Leden:

Vladimíra Tesařová

Únor:

Pavel Čermák

Jaroslava Králová

Marie Nová

Přejeme všem jubilantům hodně zdraví a životní pohody.

1.obecní kronika Újezdu u Svatého Kříže – doslovný opis - pokračování

Rok 1938

Sociální poměry

Zaměstnanost dělnictva se tohoto roku hodně zlepšila. Do Škodových závodů v Plzni bylo přijato několik nových dělníků – zdejších občanů, několik jich bylo zaměstnáno na dohotovení silnice Radnice – Kamenec – Sviná, jiní se zaměstnali na započaté silnici Olešná – Čivice, několik jich bylo přibráno do Šternbergských dolů v Břasích. Ostatní byli opět odkázáni na podporu dle Gentského systému a státní stravovací akci, jejich počet značně klesl oproti rokům předešlým.

Uprchlíci

Následkem postoupení německé části Čech k Německé říši přibylo do zdejší obce značné množství uprchlíků – přes 50 osob, kteří pobírali podporu pro péči pro uprchlíky, z nichž jen několik našlo si práci.

Činnost obce

Bylo konáno celkem 7 schůzí zastupitelstva. Následkem zadlužení obce, které vzniklo elektrizací obce na její náklad, nemohla tato větší práce provádět, nýbrž omezit se jen na to nejnutnější, jako čištění a oprava cest a znovu vysázení poraženého lesa obecního, jež se započalo v roce 1934 po částech každého roku dle vypracovaného obecního lesnického hospodáře panem Jaroslavem Kosem v Rokycanech ve výměře 17,25 arů. Výnos z kácení lesa slouží k úhradě úroků a úmoru na dluh. Náklad na přípojky ku stavbám Soukupa a spol. Po vyúčtování obnášel 2229,50 Kč.

Domovské právo

Domovské právo bylo přiznáno – Jakub Kolář s rodinou č. 31, Jan Opatrný s rodinou č. 47, Berg Josef s rodinou č. 105 na Bohemii, Vosyka František starší se ženou na Bohemii.

Kulturní činnost

Kulturní činnost v obci byla podobná jako roku předcházejícího.

Pohyb obyvatelstva

Narodilo se celkem 7 dětí – 3 mužského pohlaví a 4 ženského pohlaví.
Zemřelo 7 osob – Josef Nový, horník v provizi ve stáří 67 let, Zdeněk Klíma ve stáří 2 měsíců, Josefa Košťálová vdova, č. 15 ve stáří 88 let, Marie Beranová, svobodná č. 84 ve stáří 70 let, Františka Kounovská, vdova č. 68 ve stáří 54 let, Tomáš Dobrý, sklář č. 63 ve stáří 60 let, Vojtěch Kuncl, sklář, č. 96 ve stáří 47 let.

Počasí a úroda

Počasí na počátku jara velice teplé až horko, zato v květnu dosti chladno, léto hodně deštivé, takže nebylo možno ani odvésti suché obilí domů, na polích už obilí v panácích srostlé, zato krmiva nadbytek.

Ceny

Ceny životních potřeb obdobné jako loni.

Stavby

Domek č. 45 patřící Václavu Fišerovi opraven, z chléva zřízena obytná místnost, ze stodoly chlév a vystavěna nová stodola na jeho zahradě v blízkosti obecní studny.

Vánoční recepty

Lískové ořechy opražíme na plechu při 210°c 10 min.
Promneme v utěrce a namočíme na 1/2 hod. do horké vody
Všechny suroviny smícháme a vytvoříme těsto
Vytvarujeme 4 válečky průměru asi 4cm
Zabalíme do folie a necháme do rána zatuhnout v lednici
Pak válečky krájíme nožem na asi 0,5cm plátky
pečeme na 180°C asi 10min.

utřít žloutky s cukrem a přidat ostatní suroviny
dát do lednice odpočinout, vyválet plát, vykrájet kolečka
pečeme na 160°C asi po 5 kusech, ještě horké stáčíme, rychle tvrdnou

z uvedených surovin upečeme placku,
nebo si koupíme hotový medovníkový plát
placku rozdrtíme na drobečky, trochu dáme stranou na obalení
do mísy dáme rozdrcenou placku a přidáme krém a promícháme
dáme vychladit do ledničky a pak tvoříme kuličky
a obalujeme v odložených drobečkách

Vánoční zvyky a pověry

Ozdobený vánoční stromeček a chvojí, jmelí, rozkrajování jablka a mnoho dalších lidových zvyků dodržujeme i v dnešní době. Mají své opodstatnění i svůj půvab…
Z dávných lidových zvyků a tradic se některé dosud dodržují snad ve všech rodinách. Je to především zdobení stromečku, v mnoha případech ale i chvojí a jmelí, a pak o Štědrém večeru třeba rozkrajování jablka nebo rybí šupina v peněžence. Různých vánočních tradic je ale mnohem víc…

Vánoční stromeček V českých zemích se vánoční stromeček poprvé objevil v roce 1812, kdy doma ozdobil jedličku ředitel Stavovského divadla Jan Karel Leibich. V dalším roce už stromečky byly v mnoha dalších pražských domácnostech, ale mimo Prahu se dostávaly pomalu. První zmínky o stromečku na vesnicích jsou z počátku dvacátého století z Valašska. Tehdy se ale zdobily převážně jen jablky a ořechy, později přibyly perníčky a svíčky… a ozdoby se postupně vyvíjely až do současných podob.

Kapr a rybí šupiny Smažený kapr nebo jiná ryba k štědrovečerní večeři nemá dlouhou tradici. Dříve se na Štědrý den jedly především polévky a luštěniny. Ryby se nejprve objevily u bohatých měšťanských rodin a na vesnici si je začali připravovat až ve 20. století. Ryba je dnes ale už tradiční součástí večeře na Štědrý den, ovšem populární kapr je často nahrazován štikami a pstruhy, ale i lososem, mořskými rybami a plody moře.
Rybí šupina v peněžence podle tradice zaručuje, že v ní vždy budou nějaké peníze.

Zlaté prasátko Pokud se budete celý Štědrý den postit, uvidíte večer zlaté prasátko, které vám zaručí bohatý další rok. Tuto tradici v posledních letech oživila jedna vydařená televizní reklama – „Ne, nemusím, já už ho vidím…“.

Rozkrajování jablka Jablko se rozkrajuje napříč po štědrovečerní večeři. Pokud je uvnitř hvězdička s pěti cípy a zdravými jadérky, znamená to v příštím roce zdraví a štěstí. Červavý jádřinec naznačuje možnost nemocí a je-li uspořádán do kříže, může být další rok poměrně nepříznivý. Osudu je ale možné trochu pomoci výběrem hezkého velkého jablka.

Jádra vlašských ořechů Čtyři zdravá jádra ze čtyřech rozlousknutých vlašských ořechů znamenají zdraví po celý nový rok, s každým vyschlým nebo zplesnivělým jádrem se tento předpoklad snižuje. I zde se ale dá předpověď trochu ošidit správným výběrem ořechů.

Lodičky ze skořápek ořechů Do prázdných skořápek od vlašských ořechů se přilepí nakapaným voskem malá svíčka a ořechová lodička se zapálenou svíčkou se dá do větší nádoby s vodou. Když vydrží dlouho plout a svítit, čeká vás šťastný život. Pokud pluje směrem doprostřed nádoby, vydáte se na nějakou cestu, drží-li se u krajů, budete spokojení doma.

Lití olova Staročeský zvyk lití olova je poněkud náročnější na přípravu, ale můžou se do něj zapojit najednou všichni přítomní. Nad plamenem se roztaví kousek olova a to se pak najednou vylije do misky s vodou. Podle tvaru, do kterého olovo ztuhne, se všichni snaží shodnout na tom, co toho, kdo olovo roztavil a nechal ztuhnout, v příštím roce čeká. Konečný tvar olova je také možné brát jako odpověď na předem danou otázku.

Házení botou Svobodní dívky můžou na Štědrý den snadno zjistit, jestli se budou v dalším roce vdávat. Bota se hází přes hlavu, a pokud dopadne patou směrem ke dveřím, svatba se konat nebude, když ale směrem ven míří špička boty, dá se svatba očekávat.

Třesení stromkem V žádném případě se nejedná o třesení nazdobeným vánočním stromečkem, ale o třesení mladou jabloní nebo zlatým deštěm někde venku. Tento prastarý zvyk se udržuje většinou už jen na venkově, kde svobodná dívka po štědrovečerní večeři vyběhne a zatřese stromkem. Z míst, odkud se pak ozve první zaštěkání psa, by měl přijít ženich.

Štěstíčka Na malé papírky se napíší jednoslovná hesla – například zdraví, spokojenost, peníze, štěstí, bohatství, cestování, práce, svatba… Papírky se pak vloží do misky nebo do košíku a po večeři si každý vytahuje postupně lístečky, z kterých pozná, co ho čeká v dalším roce a po přečtení papírek vrátí zpět pro další. Podle tradice by každý u stolu měl napsat maximálně tři hesla tak, aby je ostatní nevěděli, a také by si každý víc jak tři hesla neměl vytáhnout. I v tomto případě se dá osud obelstít, když budou slova na lístečcích pozitivní.

Koledy, říkanky a koledování Koledování je v našich zemích tradice, která má kořeny až ve středověku a ještě v nedávné době se tento zvyk udržoval na vesnicích. Koledníci obchází domy, zpívají písně, recitují říkanky, přejí veselé Vánoce i vše nejlepší v novém roce, a za to pak dostávají různé odměny.Hlavní období koledování bylo mezi Štědrým dnem a svátkem Tří králů. S tradiční vánoční říkankou je spojený svátek svatého Štěpána 26. prosince – „Koleda, koleda, Štěpáne, co to neseš ve džbáně? Nesu nesu koledu, upad jsem s ní na ledu…“ jsou verše, které zná asi každý, i když už dnes koledovat nechodí, a zpívaná koleda Tichá noc je známá snad na celém světě…Koledy se dnes zpívají v některých domácnostech v podstatě jen u vánočního stromečku, více jsou slyšet v kostele nebo na vánočních trzích. Jejich živá interpretace se stále více nahrazuje pouštěním nahraných a nazpívaných koled z hudebních nosičů.

Ježíšek tradiční kouzlem tajemství zahalená nejdůležitější bytost našich Vánoc. Podle tradice právě on rozdává dárky, které nechává pod vánočním stromečkem. Na rozdíl od jiných podobných štědrých bytostí, jako je například Santa Claus, nikdo nikdy našeho Ježíška ještě neviděl, a způsob, jakým dárky pod stromeček dostává, je také stále velkým tajemstvím. Děti – a velmi často v rámci dodržení této půvabné tradice i dospělí – píší Ježíškovi dopisy se svými přáními. Nechávají je za oknem, odkud psaní náhle a nečekaně mizí a pak všichni doufají, že budou splněna.
V našich zemích dárky původně nosil svatý Mikuláš, Ježíšek se k nám dostal až v devatenáctém století z Německa. Tradice Mikuláše ale zůstala také a tak především dětem v současnosti nosí dárky 6. prosince Mikuláš a na Štědrý den Ježíšek.

Dárky Rozdávání dárků je stará tradice, v současnosti ale v jiné podobě. Kdysi dárky dostávali koledníci a v rodinách se dbalo spíš na duchovní, než na materiální rozměr Vánoc. Postupem času se začaly dávat dárky především dětem. Jedinečnou příležitost pak začali využívat výrobci a prodejci, a v současné době jsou pro ně Vánoce jedním z nejlepších ročních období. Jako „dárek“ se v podstatě nabízí téměř vše…

Novoroční zvyky

- ✓ Bylo radno se vystříhati hádek a mrzutostí, aby neměl člověk po celý rok peklo.
- ✓ Ten kdo se oblékl do nového, byl zbylé dny v roce nový celý.
- ✓ Kdo měl ten den u sebe více peněz, nemusel se strachovat, že mu budou v roce příštím chybět.
- ✓ Za dobré znamení platilo, vstoupila-li do domu dívka nebo dítě a ne stará žena.
- ✓ Někde se pekla vánočka, která měla v sobě zapečené hrachové zrnko. Tato vánočka se načínala na Nový rok a kdo ve svém kousku našel hrášek, ten byl příští rok dítětem štěstěny. Dnes můžeme zapéct hrášek do novoročního dortu či moučníku.
- ✓ Také se nemělo tento den nic vynášet ze stavení, protože by to celý rok ve stavení chybělo.
- ✓ Je třeba se řádně na Nový rok připravit - zkontrolovat zásoby cukru, mouky, oleje, soli atd. Protože co vám bude chybět na Nový rok, to vám pak bude chybět po celý rok.
- ✓ Na Nový rok nesměla hospodyně věšet prádlo, neboť by se do roka usoužila.
- ✓ Na Nový rok si nesmíte půjčovat peníze, znamenalo by to nedostatek peněz po celý příští rok.
- ✓ Ale nesmíte ani nikomu peníze půjčovat, znamenalo by to, že vás po celý rok bude někdo o vaše peníze "obírat".
- ✓ Gurmány bude možná zajímat, co se na Nový rok objevilo na jídelním stole. Pro ně máme jednu radu. Ať si nechají předložit na talíř k Novoročnímu obědu prasečí rypáček. Malé prase je totiž symbolem štěstí. Dobrá je také vařená čočka. Ta plní přání, mít u sebe peníze po celý rok.
- ✓ Pokud vás nenadchl prasečí rypáček ani čočka, pak vězte, že byste měli volit jídlo, kde je co nejvíce malých části čeček - luštěnina, rýže, tarhoňa, kroupy, na kousíčky nakrájená zelenina, nebo maso - protože čím více kousíčků budete mít na Novoročním obědovém talíři, tím více budete mít v novém roce peněz.
- ✓ Rozhodně však bychom na Nový rok neměli jíst žádného ptáka. Například slepici, kachnu či kuře. Prý by nám štěstí uletělo z domu.
- ✓ A samozřejmě je třeba na Nový rok věštit. Nejčastěji se tahala "štěstíčka" zabalená do kousků papíru nebo látky z pytlíčku. Kdo si vytáhl jablíčko - tomu bylo slibováno zdraví, kdo si vytáhl uhlí, byl ohrožen nemocí, kdo bramboru - znamenalo to chudé jídlo a kdo buchtu, znamenalo to dostatek. Dnes stačí napsat jednotlivé věštbičky na papírek, ten složit a nechat rodinu či přátele losovat.

Prostě, Jak na Nový rok, tak po celý rok!!!

Fotogalerie

Odhalení pamětní desky Karla Gotta při příležitosti ročního výročí úmrtí

Otevření obecního muzea

Na začátku muzea byla jedna místnost, která byla dříve mandlovnou, později ji využívaly děti z kroužku, ale dětí přibývalo a tak se přesunuly sem na sál, no a místnost byla zase nevyužita. Zvažovali jsme kadeřnictví, pedikúru, ale vše jsme zavrhli. Můj muž jednou večer povídá, „Udělej tam obecní šatlavu“ A v noci mě to napadlo. Muzeum!
No a už jsem se do toho zakousla.
Překvapivě mě pomohla doba, kdy jsme byli na jaře doma kvůli koronaviru.
Kluci mě pomohli dovést nábytek a větší kusy inventáře a já s naší pracovní četou a kamarádkou Maruškou jsem vše čistila a připravovala. Také pan místostarosta čekal vždy na moje pokyny a s humorem sobě vlastním komentoval moje řádění.
Telefon zvonil ve všech Svaťáckých rodinách, které jsem prosila o pomoc při shánění předmětů, oděvů a dalších doplňků. Protože jsem nemohla v určité době naše seniory navštěvovat, dávali mi předměty za dveře a já si je vyzvedávala a zase telefonovala a děkovala a dále prosila o další věci. Tak vznikala naše SVAŤÁCKÁ SEDNICE, jako vzpomínka pro nás i budoucí generace. Největší odměnou byla návštěva našich spoluobčanů, když šli jen tak kolem. „Je, tady je to jako u nás doma, to jsme také měli, tak tady bych hned bydlela.“
Jenže, Svaťácká sednice byla hotová a já měla spoustu dalších věcí, které jsem strašně moc chtěla někam dát. Třeba první pračku, pluh, lyže, sáňky, kohouty, vyznamenání a další. No, a tak vznikala další místnost. Tam už jsem byla trochu omezena prostorem. Je to totiž zasedací místnost našeho zastupitelstva. A když Standa Gramann přinesl velkou krabici starých fotografií, pohltilo mě to úplně. Postupně jsem poznávala stará zákoutí, interiéry fary, zemědělství a žádala pamětníky o komentáře.
Zamilovala jsem se do této tvorby a tak když byla zaplněná i další místnost, napadlo mě, co kdybys vytvořila vzpomínkovou místnost na Karla Gotta. Měl to tady rád, rád si v hospůdce se svým kamarádem a řidičem Oldou a ostatními přáteli poseděl a povídal si se spoluobčany. Napsala jsem dopis paní Ivaně a požádala ji o svolení vytvořit vzpomínkovou místnost Karla Gotta.
:
Vážená paní Gottová,
dovolte mi, abych Vám i holčičkám vyjádřila za sebe i všechny spoluobčany co nejhlubší soustrast. Nedovolila jsem si Vás oslovit dříve, protože vím, že tlak na Vaši rodinu byl velký, a Váš žal nejde slovy vyjádřit.
V naší obci vzpomínáme na pana Gotta jako na našeho přítele a jednoho z nás. Krutá zpráva, kterou jsme se na podzim dozvěděli, nás všechny semkla. Vytvořili jsme pietní místo u lípy. Tu jsme mu věnovali, když poprvé onemocněl. Také v novém parku, který je situován ke kostelu, je kvíz znalostí obce se zmínkou o panu Gottovi.

Jsme jemu i Vám vděčni za naše dětské hřiště. Pomohli jste nám ho vybudovat a za přítomnosti Vašeho manžela bylo otevřeno. Děkujeme i za obraz, neodmyslitelnou část naší hospůdky, který nám v roce 2009 věnoval. Naši hospůdku vždy rád poctil svoji návštěvou a rád si zde povídal se spoluobčany.
Právě zde bych chtěla vytvořit vzpomínkovou místnost na pana Gotta - s obrazem, fotografiemi s lidmi z Újezdu, velkým plakátem, vzpomínkovými předměty, které nám ho připomínají, vzpomínkovou knihou založenou na pietním aktu. Ta se neustále plní fotografiemi. Vše bude jako poděkování a památka na člověka, kterého všichni milovali.
Nechci však nic dělat bez Vašeho souhlasu a Vašeho vyjádření. Proto Vás žádám o povolení vytvoření vzpomínkové místnosti Karla Gotta.
Pokud budete souhlasit, ráda Vás zde kdykoliv uvítám a provedu po stopách Karla Gotta v Újezdu u Svatého Kříže.
S pozdravem Alena Manková, starostka obce

A odpověď přišla hned ten večer:
Dobrý den, paní starostko,
moc děkuji za Váš dopis, velmi mě potěšil. Hřeje mě u srdce s jakou láskou na manžela v Újezdu u Svatého Kříže vzpomínáte. Také on vzpomíná: jak ve svém životním dokumentu, který se i "ve Svaťáku" na sklonku jeho života natáčel, tak v jeho autobiografické knize, kde barvitě líčí prázdniny u babičky na vsi. :) Při té příležitosti mě napadlo, že možná máte ve vaší knize fotografie, které by se nám hodili do manželovy autobiografie. Dala byste mi je prosím k dispozici? Co myslíte? Třeba by to jeho místní kamarády potěšilo, že by měli fotografii z mládí i v manželově knize? Já bych si toho moc považovala.
Se vzpomínkovým místem u vás určitě nemám problém. Naopak. :)
S pozdravem a přáním hezké neděle Ivana Gottová

A tak vzpomínková místnost Karla Gotta i Svaťácká sednice čekají jen na Vaši návštěvu.

PODZIMNÍ TVOŘENÍ PŘES INTERNET

Protože v této době, se nemůžeme setkat na žádné akci, vyhlašujeme další soutěž na doma. Vytvořte s dětmi nějaké podzimní dekorace (cokoliv dle Vaší fantazie), vyfoťte a pošlete na messenger . Posílat fotky můžete od zítřka až do konce října. Poté zveřejníme a obdarujeme krásné výtvory.

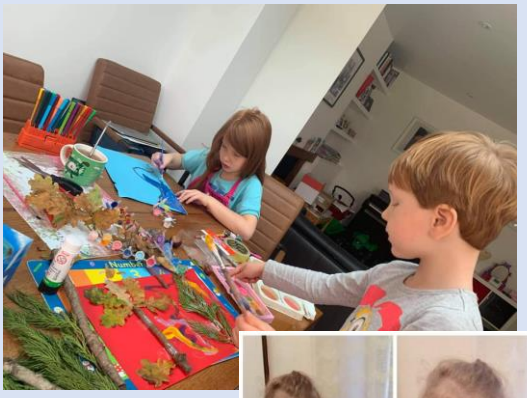

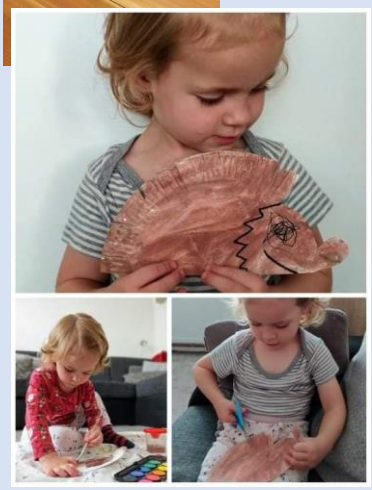

Další vánoční zvyky

Betlém neboli jesličky

V roce 1223 postavil v italské Umbrii jáhen Giovanni Bernardone, později světec známý pod jménem František z Assisi, první jesličky. V poustevně v horské jeskyni postavil žlab, založil ho krmivem a přivedl k němu živého oslíka a vola. U jeslí pak jako u oltáře v noci sloužil štědrovečerní mši - první "půlnoční". První český betlém představili veřejnosti jezuité v roce 1560 v kostele sv. Klimenta V Praze. Byly první nejen v Čechách, ale i v celé střední Evropě. Neví se, jak přesně vypadaly, ale podle dochovaných záznamů měly velký úspěch, takže se zvyk stavět jesličky brzy rozšířil. Základní figurky jsou Ježíšek v jeslích, Marie a Josef, oslík a vůl, pastýři se stády oveček a postavy tří králů - mudrců z Východu. Betlémy bývají u nás zasazovány do krajiny podle místa vzniku. Stavění betlémů bývalo nejrozšířenějším vánočním zvykem až do 19. století, kdy se novým symbolem Vánoc stal vánoční stromek.

Jmelí

Stále zelená cizopasná a rostlina bývala považována za posvátnou již za dob keltských druidů. Jmelí má mít kouzelné účinky; například jako ochrana proti ohni a zábrana v přístupu čarodějnicím a zlým duchům. Léčivé účinky jmelí uznává i "moderní věda". Jmelí obsahuje látky snižující krevní tlak a roztahující cévy; proto je surovinou k výrobě léčiv proti arterioskleróze.
Podle legendy bylo jmelí kdysi stromem. Když byl z jeho dřeva zhotoven Kristův kříž, strom prý hanbou seschl a změnil se v rostlinu. Ta má Kristovo umučení vykoupit tak, že zahrne dobrem všechny, kdo pod ní projdou. Ovšem pozor - jmelí nosí štěstí jen tomu, kdo je jím obdarován!

Jmelí roste na jehličnatých i listnatých stromech. Druidy bylo jako magické ceněno jmelí dubové. Jen oni prý mohli jmelí z dubů zlatým srpem odsekávat a nechat padat na připravené plátno - odseknuté jmelí nesmělo padnout na zem. A tady nám pronikají i do dnešních zvyků pradávné pohanské oslavy - jako vzpomínka na sklizeň zlatým srpem se jmelí natírá na zlato.

Štědrovečerní večeře

24. prosince bývá tradicí, že se schází celá rodina na slavnostní večeři. Samotná večeře se tradičně skládala z rybí polévky, bramborového salátu s kaprem a během její konzumace panovaly jisté zvyky. Například se stolovalo o jeden talíř více pro nečekanou návštěvu, či se pod talíř umísťuje mince. Kdo jí nalezl, toho se měly celý rok držet peníze. Dalším zvykem je, že se od Štědrovečerní večeře mohla vzdalovat pouze hospodyně, dokud všichni lidé nedojedli.

á .....viz tajenka

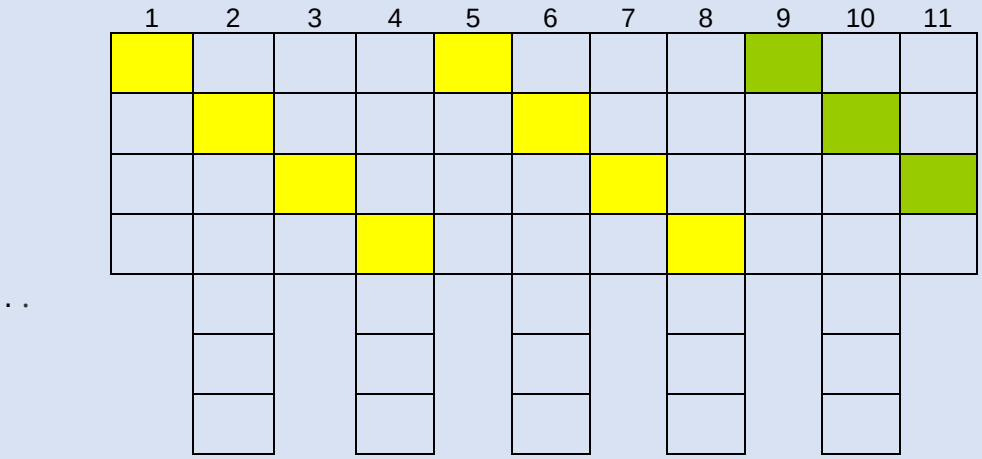

. .

1. BÁL
2. MODLITEBNÍ POČITADLO
3. TEP
4. CÍNOVÁ FOLIE
5. ZNAČKA KEČUPŮ
6. IMUNIZOVAT
7. MALÁ LESNÍ ŠELMA
8. POHLAVEK
9. OPARY
10. OBILOVINA
11. DRUH TANCE

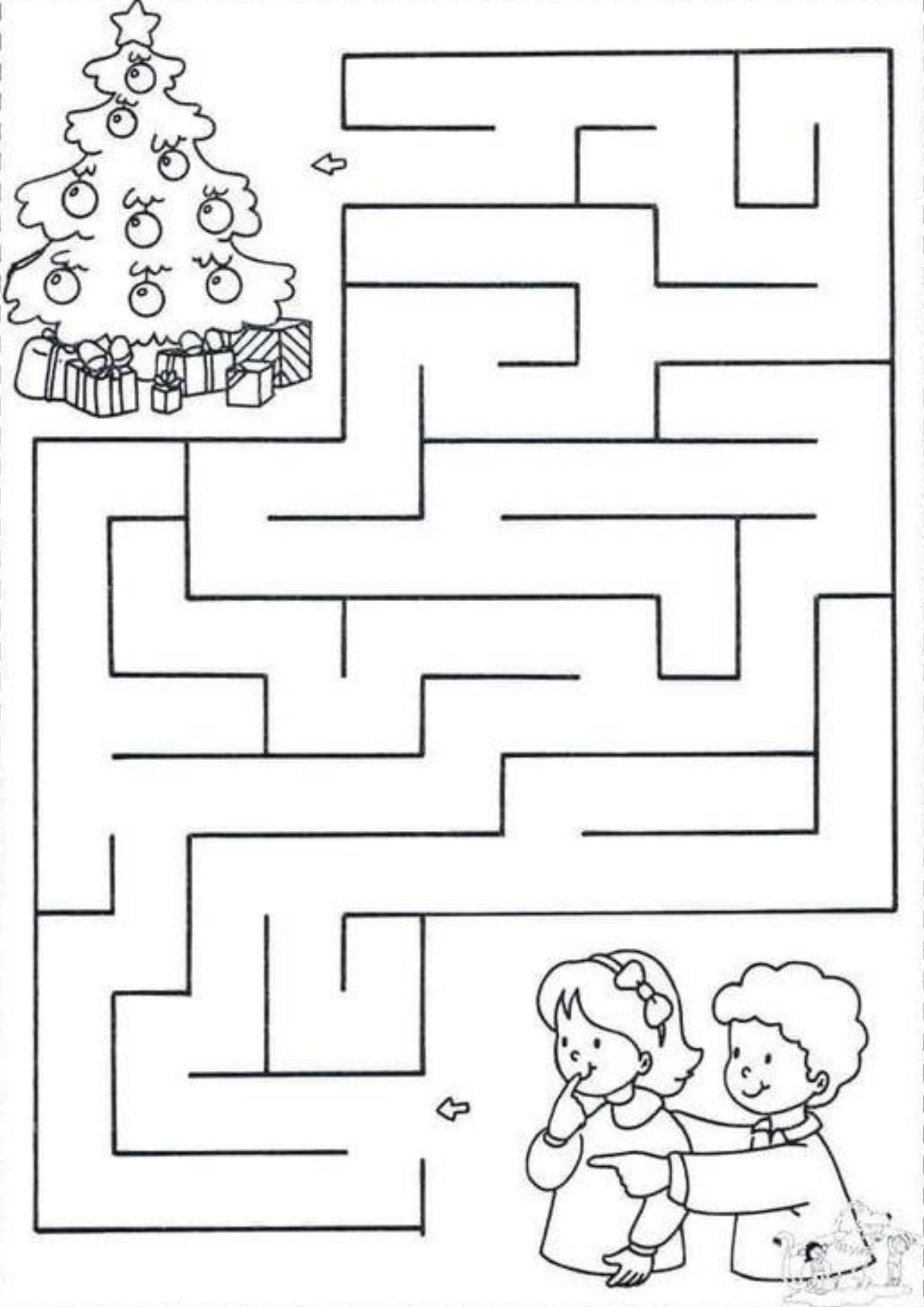

Ať láska světu vládne a nejen v dnešní den,
ať všechno špatné padne a život je zas krásný sen.
PF
2021
Krásné Vánoce, hodně zdraví a štěstí v osobním i pracovním životě
v roce 2021
přeje
Alena Manková a zastupitelé obce Újezd u Svatého Kříže

Prosinec – Únor

2020/2021

Vydává Obec Újezd u Svatého Kříže

Újezd u Svatého Kříže 27
33824 p. Břasy

E – mail: obec@ujezdusvkrize.cz
www. ujezdusvatehokrize.cz

tel. 371785277
mobil starostka 737967375

IČO: 00573884
Bankovní spojení: 20429381/0100

zapsán do evidence periodického tisku a bylo mu přiděleno evidenční číslo
MK ČR E 22189.